

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ШУМАРСКИ ФАКУЛТЕТ
Кнеза Вишеслава 1, Београд

ИЗВЕШТАЈ О ПОДОБНОСТИ МАСТЕР РАДА ЗА ОДБРАНУ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

1. Датум именовања (избора) комисије: 14.04.2022.год
2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање и назив факултета (установе) у којој је члан комисије запослен:
 1. др **Невена Васиљевић**, редовни професор Шумарског факултета Универзитета у Београду (Ужа научна област: Пејзажна архитектура и хортикултура)
 2. др **Борис Радић**, редовни професор Шумарског факултета Универзитета у Београду (Ужа научна област: Пејзажна архитектура и хортикултура)
3. др **Сузана Гавриловић**, доцент Шумарског факултета Универзитета у Београду (Ужа научна област: Пејзажна архитектура и хортикултура).

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

1. Име, име једног родитеља, презиме: **Јана, Саша, Трајковић Богданов**
2. Датум и место рођења, општина, држава: **11.08.1994., Врање, Врање, Србија**
3. Студијски програм основних студија које је кандидат завршио: **Пејзажна архитектура и хортикултура**
4. Датум завршетка основних студија: 05.09.2019.

III НАСЛОВ МАСТЕР РАДА:

„Карактер предела општине Врање: морфолошко еколошка и предеоно обликовна правила уређења“

IV ПРЕГЛЕД МАСТЕР РАДА:

Мастер рад дипл. инж. **Јане Трајковић Богданов**, под насловом *„Карактер предела општине Врање: морфолошко еколошка и предеоно обликовна правила уређења“* обухвата укупно 146 страница текста. У раду има 130 слика, 2 табеле и 64 карата. Списак коришћене и цитиране литературе обухвата 47 библиографских јединица, као и 12 електронских извора.

Обрађени текстуални материјал подељен је у 8 поглавља и то: 1. Увод у ком су дефинисани проблем и предмет рада, циљ и полазне хипотезе (до 3. стране); 2. Теорисјке основе (3-19. стране); 3. Метод рада (19-23. стране); 4. Предмет истраживања (23-39. стране); 5. Резултати истраживања и дискусија (39-97 стране); 6. Закључак (97-99. стране); 7. Литература (99. страна) и 8. Списак слика (104. страна).

Сва поглавља имају адекватну структуру, која је прилагођена предмету истраживања, тако да чине логично повезану целину. Закључак садржи кратку рекапитулацију и основне и најважније судове.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА МАСТЕР РАДА

Предмет истраживања у мастер раду **Јане Трајковић Богданов** је карактер предела урбаног предела општине Врање. У истраживачком смислу, циљ овог рада је да се применом методе карактеризације предела утврди вредност предела, да се карактер предела, као интегрисана вредност, кроз правила уређења предела интегрише у процес планирања и уређења простора. У ширем контексту, циљ овог рада се може сагледати и у

примени Европске конвенције о пределу, која је од националног законодавног оквира добила своју интерпретацију на локалном нивоу.

У **Уводном поглављу** дефинисан је предмет и проблем рада, основни циљеви и хипотезе. **Предмет** мастер рада је карактер урбаног предела општине Врање. **Проблем** је најшире сагледан кроз перманентно губљење идентитета предела, који се у Европским размерама проблематизује у Европској конвенцији о пределу, на националном у Просторном плану Републике Србије (2010-2020/Сл.гласник РС, бр. 88/2010; 2021-2035/Нацрт закона - <https://www.mgsi.gov.rs/sites/default/files/PPRS%20Nacrt.pdf>), а на локалном нивоу, очување и унапређење карактера предела је у домену институција уређења простора на локалном нивоу. Зато се на примеру урбаног предела општине Врање истражује модалитет интеграције и интерпретације вредности карактера предела у процес планирања и уређења (као и изградње) простора. У раду се истражују могућности дефинисања правила уређења и грађења у складу са Законом о планирању и изградњи (Сл. гласник РС бр. 72/09, 81/09 - исправка, 64/10 – УС и 24/11).

Полазна **хипотеза** се заснива на чињеници да је планирање простора, које је регулисано Законом о планирању и изградњи, област друштвене делатности и одговорности у којој је могуће остварити општи циљ очувања и унапређења карактера предела као носиоца идентитета простора. Основна претпоставка је да је *применом методе карактеризације предела могуће идентификовати постојање снажног карактера урбаног предела општине Врање* и да су *утврђене вредности валидна и поуздана основа за концепирање правила уређења предела*.

На основу прегледа досадашњих истраживања савремене теоријске праксе у поглављу **Теоријске основе**, кандидаткиња је дефинисала и основне појмове који чине окосницу рада, а то су: предео, структура предела, културни предео, карактер предела, урбани предео, процена карактера урбаног предела, правила уређења предела. Примере домаће и светске праксе карактеризације предела (*Типологија предела за потребе одрживог развоја града Београда у складу са принципима Европске конвенције о пределу*, 2020; *Студија карактера предела Лондонске општине Хилингтон - Urban Initiatives Studio / Hillingdon Council*, 2023; *Процена карактера урбаног предела: Глостер - Townscape Character Assessment: Gloucester*, 2019), кандидаткиња је критички промишљала и формирала основу за дефинисање истраживачке методе коју је применила у процесу карактеризације предела на територији општине Врање.

У поглављу **Метод истраживања** описани су истраживачки поступци: коришћен је скуп метода заснованих на индуктивно-дедуктивном приступу кроз прикупљање и обраду примарних и секундарних података пролазећи тиме кроз сет корака. Примена методе одвијала се у две фазе. У првој фази је извршена обрада доступних информационих основа као и података за потребе карактеризације предела на просторном обухвату Општине Врање. У другој фази су издвојена два типа карактера предела, који су процењени као носиоци идентитета овог предела: *Листопадна шума брдовито-планинских падина Пљачковице* и *Урбани предео центра града*. У оквиру ове фазе је сагледан карактер урбаног предела, а добијени подаци о специфичном културном наслеђу били су неопходна основа у формирању морфолошко – еколошких и предеоно-обликовних смерница у циљу очувања и унапређења карактера предела (Слика 1).

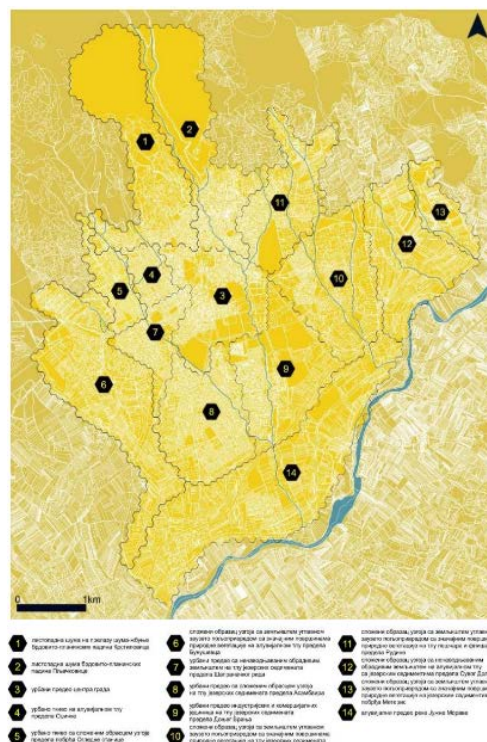
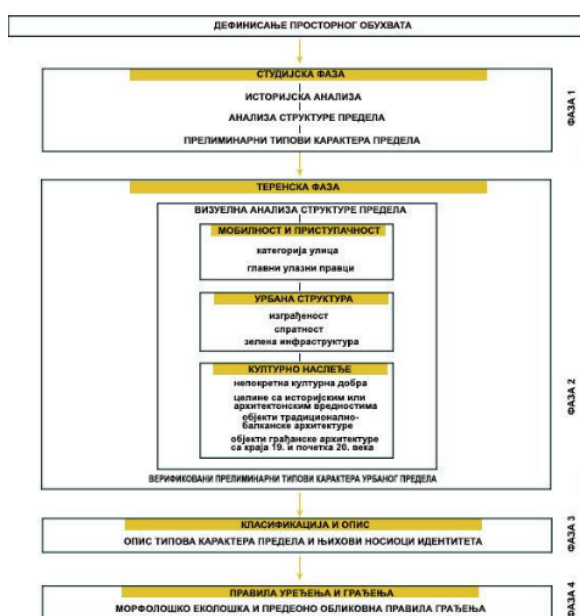
У поглављу **Резултати рада** дат је приказ резултата индуктивног и дедуктивног истраживачког приступа. Резултат индуктивног приступа су: дефинисани и картографски приказани типови карактера предела (Слика 2). Резултат индуктивног приступа је и детаљан опис структуре предела два типа карактера предела (*Листопадна шума брдовито-планинских падина Пљачковице* и *Урбани предео центра града*). Дедуктивни приступ, који је претходио дефинисању правила уређења и дизајна, може се сагледати кроз систематизацију резултата који су структурисани у специфичној форми „личне карте“:

положај и границе, квалитет и потенцијал, конфликт и недостаци, карактер предела и елементи карактера.

На основу карактеристика простора које Закон о планирању и изградњи предвиђа као важне, кандидат се бави структурном поделом правила уређења предела на: морфолошко – еколошка правила и предеоно – обликовна правила уређења за два издвојена типа карактера предела (Листопадна шума брдовито-планинских падина Пљачковице и Урбани предео центра града)

У поглављу **Закључци** је констатовано да је постављена хипотеза потврђена и да је применом методе карактеризације предела и утврђивањем карактера предела могуће формирати правила уређења предела. Усклађивањем с Законом о планирању и изградњи, на основу карактера предела успостављена су правила уређења (морфолошко – еколошка и предеоно - обликовна) којима се наглашава значај историјског али и развојног идентитета Општине Врање. На тај начин је омогућено успостављање смерница за просторно унапређење и очување структуре и слике два типа карактера предела (Листопадна шума брдовито-планинских падина Пљачковице и Урбани предео центра града) који су носиоци карактера предела.

Резултати рада су приказани кроз изузетно богату фото документацију, тематске картографске и графичке приказе.

Слика 1. Метода процене урбаног предела Врања (центар града)

Слика 2. Типови карактера предела на територији Општине Врање

VI ЗАКЉУЧЦИ

У мастер раду под насловом: „**Карактер предела општине Врање: морфолошко еколошка и предеоно обликовна правила уређења**“, кандидаткиња дипл. инж. **Јана Трајковић Богданов** се бави актуелном темом имплементације Европске конвенције о пределима на локалном нивоу. Дефинисањем основних вредности карактера предела на ширем истраживаном подручју, које обухвата територију општине Врање, правила уређења предела су дефинисана на простору два типа карактера предела (Листопадна шума брдовито-планинских падина Пљачковице и Урбани предео центра града) који су носиоци

карактера предела.

У раду је коришћена и добро интерпретирана историјска грађа. Рад је писан јасним стилом и језички коректно, а у складу са природом истраживања и примењеним методама. Распоред материје има логичан редослед. Техника израде графичких прилога веома јасно илуструје резултате свих методских поступака који су примењени у раду, а усклађена је и с пропозицијама правилника о изради просторних и урбанистичких планова.

На основу анализе и вредновања резултата рада Комисија сматра да се у мастер раду дипл. инж. **Јана Трајковић Богданов** обрађује актуелна тема, да су истраживања методолошки добро постављена, а да добијени резултати оправдавају предузета истраживања. У том смислу овај мастер рад представља вредан и самосталан рад

Имајући у виду све наведено Комисија сматра да мастер рад дипл. инж **Јана Трајковић Богданов** под насловом “ **Карактер предела општине Врање: морфолошко еколошка и предеоно обликовна правила уређења** има све потребне елементе и да се може прихватити као мастер рад.

VII КОНАЧНА ОЦЕНА МАСТЕР РАДА:

1. Да ли мастер рад садржи све битне елементе и да ли је написан у складу са насловом рада: **ДА**

2. Недостаци мастер рада и њихов утицај на резултат истраживања:

Има мањих недостатака техничке природе (словне грешке и сл.).

VIII ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене мастер рада, комисија предлаже:

- да се мастер рад прихвати, а кандидату одобри одбрана

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

др Невена Васиљевић, редовни професор
Шумарског факултета Универзитета у Београду

др Борис Радић, редовни професор
Шумарског факултета Универзитета у Београду

др Сузана Гавриловић, доцент
Шумарског факултета Универзитета у Београду